



SP-afdeling Oss

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800GX Arnhem

Per mail: post@gelderland.nl

Oss, 26 augustus 2018

Uw Kenmerk: 2008-008721

Project: Over de Maas

Zaaknummer: 2008-08721

Betreft: Zienswijze, betreffende de door uw college aangekondigde verlenging van de vergunning in het kader van de Ontgrondingswet en het daarmee samenhangende 'verzoek tot wijziging' ingediend door Over de Maas CV/ Nederzand BV met als kenmerk HvdL/GH/18.022.

Geacht College,

Hierbij maakt de SP, afdeling Oss haar zienswijze kenbaar op de door uw college afgegeven vergunning in het kader van de Ontgrondingswet en het daarmee samenhangende 'verzoek tot wijziging' ingediend door Over de Maas BV met als kenmerk HvdL/GH/18.022. En over de daarmee onlosmakelijke verbonden impliciete toestemming en plannen voor het verondiepen/aanvullen van dit zelfde project met zogenoemd 'reconstructiemateriaal'. Of zoals 'Over de Maas' het noemt 'herinrichting' en 'aanvulling'.

Deze zienswijze betreft primair het proces en de manier van verondiepen van de plas en het materiaal wat reeds hiervoor gebruikt wordt en met de wijziging 'verlenging' nog tot 31-12-2021 plaats blijft vinden. Op navolgende gronden is de SP, afdeling Oss van mening dat de vergunning niet moet worden verleend en/of er extra veel strengere voorschriften aan de vergunning dienen te worden verbonden.

Geen advies ingewonnen bij grondwaterbeheerder of Brabant Water

In het ontwerpbesluit geeft uw college aan dat er advies is ingewonnen van Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat. Blijkbaar is alleen gedacht aan oppervlaktewaterbeheerders. Helaas is geen advies ingewonnen bij de provincie Noord-Brabant, de gemeente Oss of bij Brabant Water. Na het dempen en eventueel afdekken van het slib zal de daarin aanwezige verontreiniging zich niet alleen via het oppervlaktewater, maar ook via het grondwater verplaatsen. Gezien de grillige grondwaterstromingen in het gebied en de aanzuigende werking van de drinkwaterwinning bij Lith, bestaat het gevaar dat de vervuiling in ons Osse drinkwater terecht komt.

Geen deugdelijke belangenafweging

Blijkens het ontwerpbesluit past uw college een belangenafweging toe. Echter, hier worden alleen de belangen gewogen van de aanvrager waardoor van een afweging geen sprake is. Aangegeven wordt dat: "Andere belangen die geschaad zouden kunnen worden door de beoogde ontgronding, voor zover ons bekend niet in het geding zijn."

Wij wijzen u er op dat een groot deel van de inwoners van de gemeente Oss hun drinkwater aangeleverd krijgen van de winning in Lith. Schoon en veilig drinkwater is een eerste levensbehoefte en de SP hecht er aan dat ons drinkwater ook in de toekomst schoon en veilig blijft. Door de aanzuigende werking van de grondwateronttrekking door pompstation Lith en door de zand- en grindlagen in de ondergrond bestaat het gevaar dat chemische vervuiling uit het aanvulmateriaal dat wordt gebruikt om de diepe put bij Alphen op te vullen snel in ons drinkwater terecht komt. Omdat Rijkswaterstaat hier geen enkele interesse in heeft en omdat de BBK-normen geen rekening houden met nieuwe en onbekende stoffen die het grondwater kunnen verontreinigen vinden wij dat u het voorzorgbeginsel moet toepassen: niet toestaan dat bagger of bodemsaneringsgrond wordt gebruikt om de put te verondiepen. Alleen klei uit de uiterwaarden is in onze ogen geschikt om de put op een veilige manier te dempen.

Gezien de commotie die de laatste tijd is ontstaan rondom het onderwerp verondiepen met geïmporteerde verontreinigde grond, zoals dat ook bij Over de Maas op grote schaal gebeurt, bevreemdt het ons dat u geen rekening houdt met de risico's voor grondwater en drinkwater. Juist van de provincie mag verwacht worden dat zij de belangen van haar bevolking en die van naburige provincies meeneemt in de belangenafweging. Het is de provincie dan ook zwaar aan te rekenen dat zij de belangen en gezondheid van haar inwoners en die van de gemeente Oss afdoet als zijnde niet in het geding.

Huidige afspraken voldoen niet

Tegenover het gebrek aan aandacht voor ons drinkwater staat het korte termijn belang van de ontzanders. De huidige en beoogde werkwijze bij Over de Maas is een bedreiging voor de omgeving. Voor het opvullen van de put wordt verontreinigend slib gebruikt dat hier niet thuis hoort en afkomstig is uit onder andere België en Duitsland, van plaatsen waar zware verontreinigingen met deels bekende, maar vooral ook met onbekende stoffen hebben plaatsgevonden. Dit is gebleken uit onderzoek naar aanleiding van afgegeven beschikkingen. Ook is dat gebleken uit reeds vastgestelde overtredingen bij het project Over de Maas door Rijkswaterstaat. Kortom de huidige afspraken voldoen niet.

Geen juist gebruik van het Besluit bodemkwaliteit

Volgens experts van de WUR en van de Radboud Universiteit, maar ook volgens diverse tweede Kamerleden wordt wetgeving in het kader van Besluit bodemkwaliteit bewust verkeerd geïnterpreteerd. Het blijkt namelijk dat de maximaal aanvaardbare verontreiniging als streefwaarde wordt gebruikt in plaats van dat wordt gestreefd om zo schoon mogelijke grond toe te passen. Het BBK en de handreiking verondieping diepe plassen van het STOWA mogen en kunnen zo niet geïnterpreteerd worden. Het streven naar maximale verontreiniging wordt ingegeven door het streven naar maximale winst voor de verwerker. Echter een maximale geldelijke winst is niet de nuttige functie die vereist is voor de import van deze vuile grond.

Geen gebruik van nieuwe inzichten

Aangezien er sprake is van een nieuwe overeenkomst met de ontzanders vinden wij dat ook dit voortschrijdende inzicht moet worden meegenomen in de besluitvorming. Er moet daadwerkelijk een nuttige functie worden aangetoond van de geïmporteerde grond. Het structureel misbruiken van het BBK om zo zwaar mogelijk verontreinigde grond te importeren zou in de nieuwe overeenkomst daarom voorkomen en uitgesloten moeten worden. In dit kader stelde Staatssecretaris van Veldhoven in het kamerdebat van 14 juni 2018 over het importeren en dumpen van vervuilde grond uit het buitenland het volgende:

"...als je een zandwinput tot een mooi natuurgebied wilt maken, dan heb je daar grond voor nodig. Dat snappen we allemaal. Maar we willen niet dat er daarbij allerlei ongelukken gebeuren of perverse prikkels zijn, of dat we niet goed in de gaten hebben welke grond er nou op die plekken terecht komt. Dus ik begrijp de zorgen van de Kamer. Veiligheid en gezondheid moeten vooropstaan, zei de heer Ziengs. Daar ben ik het helemaal mee eens."

Geen maatschappelijk draagvlak

Tot slot wijzen wij u er op wijzen dat een van de vereisten voor het verkrijgen van een vergunning, zoals beschreven op uw website, het aanleveren is van een 'document waaruit maatschappelijk draagvlak blijkt'.

Er is tijdens de totstandkoming van deze vergunningsaanvraag voor het ontgronden nooit gesproken over het verondiepen/aanvullen met vervuild slib. Derhalve is dit document wat ons betreft niet transparant en eerlijk tot stand gekomen en hebben de Provincie en Gemeente gedwaald bij het verlenen van de vergunning.

Conclusie

Als college dient u in de belangenafweging bovenstaande mee te nemen. Het gaat hier direct om de gezondheid, welzijn en welvaart van de burgers van de gemeenten Maas en Waal, Maasdriel, Oss en 's-Hertogenbosch in het bijzonder.

Tot slot

Ten slotte wijzen wij u er op dat u met het afgeven van deze vergunning de grondrechten van de gebruikers van drinkwater uit pompstation Lith met voeten treedt. Het is onze gezondheid die door uw besluitvorming wordt bedreigd.

Wij verzoeken u, op grond van het bovenstaande, de vergunning niet te verlenen en/of voor te schrijven dat alleen klei uit de uiterwaarden wordt gebruikt voor de verondieping. Mocht u hieraan geen gehoor geven, dan verwachten wij dat u als grondwaterbeheerder gepaste maatregelen neemt in het kader van toezicht en handhaving en niet vertrouwt op het beperkte plichtsbesef van Rijkswaterstaat.

Wij gaan ervan uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt. Graag zijn wij bereid tot nader overleg of een mondelinge toelichting.

In afwachting van uw berichten, verblijven wij,

Hoogachtend,

Henk van Gerven, voorzitter



SP Afdeling Oss
Linkensweg 40a
5341 CC Oss

e-mail: oss@sp.nl

Tel: 06-18305838